

BARI VINDZOR-SMIT

ORUŽJE

UVOD

Ovo je delo i po.

Ovaj tanki tom redak je primer stripske umetnosti prosto jer je sam po sebi *celovito delo*. U pitanju je neprimetan spoj pisanja i crtanja u kojem se jedno ne može razdvojiti od drugog, te je nemoguće proceniti gde jedno prestaje, a drugo počinje. Uporedite to s delima nekih izuzetno popularnih sавremenih stripских crtača za koje sam čuo da govore: „Baš me briga da li priča ima smisla, samo mi se svida crtež!“ Ako vas zanima da samo piljite u pinap stranice upeglanih, dramatično osvetljenih mutanata sa ogromnim kosama, iskeženim zubima i aurama Kirbijevske energije, onda *Oružje X* Barija Vindzor-Smita nipošto nije vaša „šoljica eskapističkog čaja“.

Uzmite u obzir sledeće: ovo je superherojska priča o mutantima u kojoj nema nijednog ženskog lika u tesnom triku, nijedne didaskalije krcate kitnjastom ekspozicijom, nijednog crteža glavnog junaka u njegovom prepoznatljivom (i zaštićenom) superherojskom kostimu, niti ima specijalnih gostovanja drugih likova iz Marvelovog univerzuma!

Odve je reč o sto dvadeset pet strana priče o Vulverinu u kojoj Vulverin nijednom ne izgovori svoju svetu mantru: „U svom poslu sam najbolji“, niti mu njegove adamantijumske kandže iskoče uz prepoznatljivo SNIKT! – pa čak i ne nazove sebe „matorim kanadskim bilmezom“.

Pogledajte ono što bi trebalo da su didaskalije. U rukama prosečnog scenariste didaskalije sadrže glas svevidećeg naratora, ali to nije slučaj i kod Vindzor-Smita! Boksići s didaskalijama u njegovim rukama postaju kapsule za dijaloge. Likove upoznajemo baš kao i prave ljude, postepeno i dedukcijom kroz nelinearne fragmente reči i slika. Morate da zapnete kako biste ih razumeli. Morate da mučnete glavom.

Ali u šta mi to gledamo? Ukoliko bismo koristili muzičku analogiju, ova priča je fuga, gde su reči note leve ruke, a slike ispod njih note za desnu ruku. Leva ruka svira

ritmičku podlogu, koja pruža strukturu i razradu, dok desna ruka pruža melodiju, samo meso kompozicije i kitnjaste bravure. Magija Bahovih fuga je upravo u tome što ti delovi katkad mogu i da zamene uloge. Isto se može uraditi i u crtanom narativu, pa Bari baš to čini. Obratite samo pažnju na ritmično presecanje različitih prizora u trinaestostračnom prologu. Uočite tematski razvoj, repeticiju i rasplet. Osvetljenje je sjajan primer toga. Obratite pažnju i na akcije koje se dešavaju „između kadrova“ – na razbijene hotelske prozore koje sam ja primetio tek u trećem čitanju.

Bari ne vara. On vam jasno izlaže sve delice slagalice. Ovde nema skrivenog značenja. Nema izveštaćenih trikova. Nema skrivenih pošalica u vezi sa stripском industrijom. Nema imena drugara i saboraca ispisanih po zidovima zgrada. Nema olako ubačenih referenci na TV-serije ili pop kulturu ne bi li se zaradili poeni na „barometru kuloće“. Tu su samo priča, karakterizacija i враški dobar crtež.

Bari Vindzor-Smit stvara ceo proizvod. On ga piše, crta, tušira i boji. Čak je delimično potpisani i kao unosač teksta. Ovo je sve njegovo. Cela priča poseduje koheziju i strukturalni integritet koji je nemoguće ostvariti uobičajenom saradnjom scenariste / crtača / tušera / koloriste / unosača teksta, gde svaka osoba u lancu proizvodnje unosi svoju ličnu interpretaciju same table koju njoj proslede, pa još propraćene uredničkim napomenama. Pogledajte samo plasman oblačića i didaskalija. Pogledajte kako većina reči „lebdi“ tako da ih okružuje boja pozadine. Uočite kako to pruža prijatniji kolorni „omotač“ samoj tabli. Pogledajte kako su neke strane prosto osmišljene da budu obojene. Kako su zvučni efekti deo crteža. Kako priča često može stranama da teče bez ijedne reči. Zar to nije sjajno?

Kao što rekoh: *delo i po*.

Lari Hama,
oktobar 1992.

MARVEL
COMICS

©1991 MARVEL ENT. GROUP, INC.

MARVEL COMICS PRESENTS
BEFORE **WOLVERINE** THERE WAS
WEAPON X

\$1.25 US

\$1.75 CAN

72

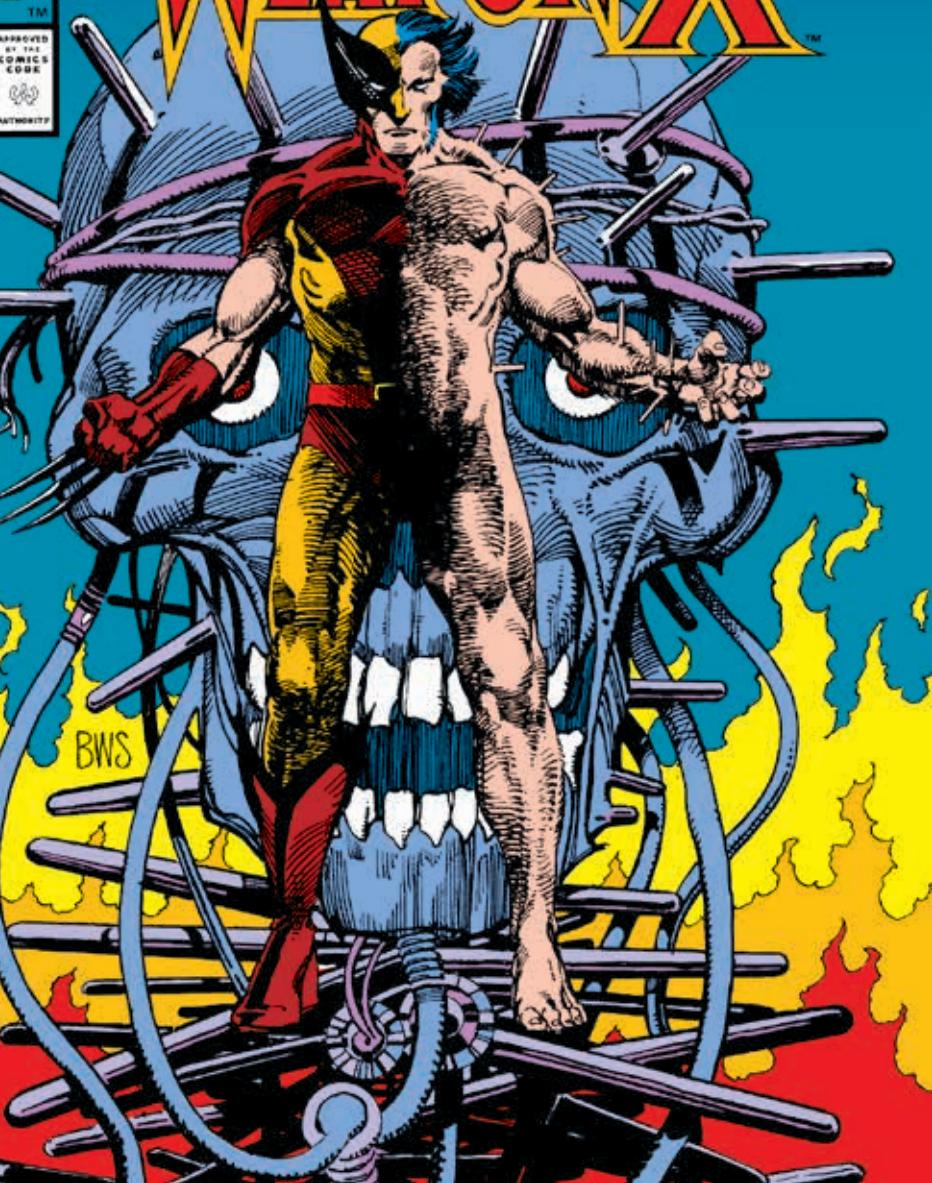
CC 02214

APPROVED
BY THE
COMICS
CODE
AUTHORITY

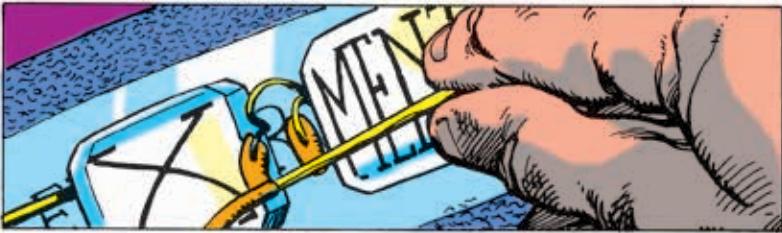
TM

TM

TM

BWS

PA ZAVRŠE NA NEČIJOJ UDICI.

AL' MOGU DA TE UPECAJU
SAMO AKO ZAGRIZES
MAMAC, ZAR NE?

